

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ

Обществен съвет

ПРОТОКОЛ

№ 183

На 23.01.2025 г. се проведе заседание на Обществения съвет към ЦИК.

ПРИСЪСТВАХА:

Ива Лазарова – председател на Обществения съвет, Институт за развитие на публичната среда;

Стефан Манов – зам.-председател на Обществения съвет, Българско сдружение за честни избори и граждански права

– Пловдив;

Дончо Пачиков – Българско сдружение за честни избори и граждански права – Национална асоциация;

Надежда Гологанова – Гражданска инициатива за свободни и демократични избори;

Стоил Цицелков – Европейска асоциация за защита на човешките права – България;

Цветелина Пенева – Сдружение „Демокрация и законност“;

Заседанието бе открито в 16 часа и 15 минути и председателствано от госпожа Ива Лазарова – председател на Обществения съвет към Централната изборителна комисия.

* * *

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Здравейте!

Откривам днешното заседание на Обществения съвет към Централната изборителна комисия.

Предлагам ви да гласуваме изпратения ви по пощите проект за дневен ред, който е следния.

Д н е в е н р е д:

1. Обсъждане и приемане на обща позиция във връзка с предложенията за промени в Изборния кодекс.
2. Разни.

Има ли други предложения? Няма.

Който е за, моля да гласува.

Приема се единодушно.

Да започнем с **точка първа** - *Обсъждане и приемане на обща позиция във връзка с предложенията за промени в Изборни кодекс.*

Не само във връзка с петте законопроекта и разписаните там текстове, а във връзка с предстоящите промени в Изборния кодекс.

Текстът който всички сте получили, обобщава теми, по които е работил и се е застъпвал Съвета поне от 2019 г., а и по назад във времето досега, като в него сме търсили теми, по които да имаме общо съгласие за да изградим подобно становище.

Срокът за становища по внесените законопроекта вече обединен в един е удължен до 5 февруари. Това практически се случи днес, така че не е крайно необходимо, ако нямаме съгласие по отделни моменти да го гласуваме точно сега. БСП искаха да е до 14 февруари. В предложението на БСП беше да се отложи до 28 работни дни. И на сайта на Правна комисия е записано, че е удължено до 5 февруари.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Не е до 27 януари, както мислехме, че днес трябва задължително да го приемем и утре да го изпратим.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Ако нямаме необходимото мнозинство и нямаме съгласие, можем да обсъдим текстовете и да коментираме да премахнем части от него.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз предлагам да започнем по реда, с тези безкрайни уговорки какво може да стане, ще стане или няма да стане, ще го приемат ли. Ние си имаме наш план и когато бъдем готови сме готови. Тези текстове са изпратени. Мисля че на 20 януари е изпратен основния текст, след това Надя Гологанова изпрати текста, след това със Стоил Цицелков правихме някакви опити да даваме някакви мнения. Така че процедурата по спора е протекла. Който е могъл да участва и е желал да участва е участвал очевидно. Предполагам, че ще процедираме по следния начин. Ива Лазарова отваря текста и каквото обсъдим го коригира и допълва, за да може в кратко време след като приключим да имаме текста до който сме стигнали като крайно мнение. Като стигнем до някакъв текст да предложим на останалите членове, в рамките на няколко дни, ден, два да дадат и тяхното мнение и да продължаваме нататък.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Сменили са датата до 14 февруари. Сутринта, докато течеше заседанието на Народното събрание, на сайта пишеше 5 февруари, сега е 14 февруари. Чух 14 февруари, след това за 28 дни. Но допреди малко на сайта пишеше 5 февруари. Предлагам ви да започнем по текста.

Имаше коментари по заглавието. Направено е така, че да е сходно с предишни заглавия на документите, по които сме работили. Дали да е становище на Обществения съвет към ЦИК във връзка с промени в изборното законодателство или да има друго заглавие?

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Тук мисля, че основното колебание беше между двата реда, които са в жълто, дали да е едното или другото. На мен повече ми харесва – предложение за промени в Изборния кодекс. Защото горното предложение предполага да изказваме мнение по техните предложения, а ние не го правим това, а си правим нашите предложения и тук там по техните, но преобладават наши.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: И аз така мисля.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз съм на мнение, че думата промени свързана с Изборен кодекс вече стана толкова непопулярна в общественото пространство, както думата партия. Затова предлагам думата, която многократно съм използвал и предлагам, но досега не съм срещнал разбиране в общо мнение – оптимизация. Това е оптимизация на Изборния кодекс. Промени не звучи добре.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Ние говорим за промени, защото по този начин отразяваме предложенията за допълнение и изменение в Изборния кодекс. Оптимизация е да оптимизираш някакъв продукт в крайна сметка.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Оптимизация е по-популярна и означава привеждане на нещо в съответствие с условията, така че да може да се върши работа. Мисля че оптимизация е приемливо за всички.

ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Искам само да кажа моето мнение по отношение на заглавието. Нека да се придържаме към това, което пишем в момента, а именно това е становище по обединен законопроект за промени на Изборния кодекс, който е внесен в Народното събрание. Ако това беше становище на Обществения съвет, което по принцип касае промени на изборното законодателство, бих приела това, което предлага Дончо Пачиков и Стоил Цицелков. Както винаги сме правили такива промени в наши предишни становища, но мисля че тук трябва да подходим спазвайки правилата на работа в парламентарните комисии. Както спазваме срока за даване на такова становище, така трябва да се съобразим и със заглавието. Ние трябва да изготвим, ако желаем и ако има общо съгласие в нашия Обществен съвет, становище по обединения законопроект за промени в Изборния кодекс, който обединява бих казала неща, които не могат да се съберат едновременно са ги събрали в един законопроект, взаимноизключващи се предложения за промени от различните партии. Нека да оставим така заглавието. Благодаря.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Искам да благодаря на Цветелина Пенева и да продължа нейната мисъл. Това заглавие, което тези хора в Народното събрание са приели с голям труд, както тя каза, отразяват техните интереси. Ние като Обществен съвет би следвало да отразяваме интересите на избирателите, а не интересите на партиите. И за съжаление в нашата родина тези интереси на партиите, на избирателите силно се разминават, което е очевидно в обществената практика. И аз затова настоявам на оптимизация, не защото аз съм го казал, но въпросът да бъде близко до действителността. Ако някой от тези хора в Народното събрание се замисли малко повече, да стигне до това, което аз казвам, разликата и противоречието в интересите на партиите и избирателите.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Приемам с каквото се съгласим. Коментара ми е към това, което Цветелина Пенева каза, идеята е точно това, което казваш, че те си противоречат. Тези предложения са нестабилни. Ние сме по-сериозна институция от тези партии, които може да влезнат, а може и да не влезнат, за да предложат някакви неща. Ние сме Обществен съвет. Затова ви предлагам сега концептуално да решим какво правим. Ние излизаме с реакция на техни предложения или внасяме в Правна комисия наши становища, какво ние смятаме че трябва да се направи по Изборния кодекс, защото са две различни неща. Може да направим и двете. Те могат и да се покриват някъде. Различна задача е.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Внасяме наше становище. Аз рядко се съгласявам със Стоил, но той в момента говори правилно. какво значат някакви си партии. Тези партии възникват, изчезват и т.н., а народа съществува. Ние наистина сме Обществен съвет и ако сме такива, трябва да го правим от гледна точка на обществото. Нито сме партия, нито получаваме субсидии, нищо. И да ги получаваме грях ще бъде за нас. Благодаря.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Искам да кажа на Стоил Цицелков, че и двете правим, реагираме на някои от техните предложения плюс правим наши. Някои са традиционни, от години ги повтаряме, които самите не биха се сетили да си ги направят, примерно смяна на принципа на изграждане на ЦИК, СИК и т.н.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Медийните пакети например, които ги няма в нито едно от предложенията.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Съкращаване на изборния ден, по-добри условия за работа, осигурена възможност когато си заключен в РИК да отидеш поне до колата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Точно заради това, предложение за промени обобщава всичко, за което говорим.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Да го направим експлицитно ясно. Взимаме повод от тези предложения, това е хубаво това не, но ние предлагаме допълнително.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: За нас може да е оптимизация, но за друг да не е и не може да звучи, че искаме да наложим правата вяра, образно казано.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Винаги е така когато правиш предложения. Това е нашата позиция. Ние сме експерти и вярваме в това.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Оставам с впечатление, че по-красивата част от нашата компания в момента се срамува от тези предложения, които се каним да направим.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Не, аз съм конюнктурна.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Предлагам ви за такива редакции да го направим онлайн, както винаги сме го правили и да минем принципно през предложенията, защото няма да можем да се справим в този формат.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Предлагам да е промени, защото това се използва и е ясно за всички.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Впоследствие може да се уточним по имейл, както каза Стоил Цицелков и по вайбър също. Предлагам ви да вървим напред.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Дума по дума да ги маркираме в един споделен документ и всеки да гласува.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Виждам, че нямате забележки по интродукцията, която е в частта до изборна администрация - първата главна точка. Не са получени никакви коментари и затова продължавам с първата главна точка, която е: Избор на администрация. Има въпрос от Стоил Цицелков по отношение на това, че е пропуснат професионалният елемент за който си говорим, в частта за Централната изборителна комисия.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Не мисля, че напълно оправдано омбудсмана с каква компетенция е или Обществения съвет към ЦИК, но не мисля, че той носи такова доверие в цялото общество. Мисля, че това трябва да се реши на широко обществено обсъждане. Излиза, че ние предлагаме, но същевременно не сме задали никакъв твърд критерий, ясен и обективен. Човек, който работи в администрацията трябва да може да го работи и за частна фирма и за друга държава. Той да е човек с необходимите технически, административни компетенции, а не Централната изборителна комисия постоянно да казва, ние не разбираме от машини. Това е духа на моя коментар.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: По отношение на компетенциите, смятате ли, че в ЦИК са по-компетентни от който и да е от нас присъстващите, като част от Централната изборителна комисия половин година бави разни доклади, аз не виждам да са по-компетентни. Назначаването на Централната изборителна комисия според нас, на партиен принцип както е в момента, е пагубно за чистота на изборния процес и на резултатите от изборния процес, което многократно се доказва в последните примерно една, две години. Ние го наблюдаваме от 10 години. От 2014 г. и нищо ново няма по този въпрос. То е минус за тази структура.

Съвсем нормално това са хора в Централната изборителна комисия, съвсем нормално е за едни-колко си примерно човека, ако приемем състава ѝ, да бъдат определени длъжностни характеристики и по тези длъжностни характеристики да бъдат лобирани хора, които могат да свършат тази работа и да бъдат избирани с конкурс и назначавани по Кодекса на труда. Това го казвам много пъти, никой не ми обръща внимание, но аз го повтарям още веднъж.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Нека обясня защо сме стигнали до споменатите, които могат да предлагат хора в ЦИК. Това го обсъждахме на миналата работна среща и идеята беше всеки да предложи свои коментари по отношение дали да бъде толкова подробно, кои да бъдат предлагащите членове в ЦИК, по отношение на всички други неща, които са разписани в тази част за Централната изборителна комисия, но се цели ясно да покажем, че начина по който работи в момента Централната изборителна комисия не е достатъчно ефективен. Политическите квоти очевидно пречат. Това се вижда от така разписания текст в момента. Така че дайте вашите мнения, дали нещо да се съкрати или изобщо да отпадне и да се включи друго.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз четох бележките на Стоил Цицелков и примерно с първата, че трябва някаква експертиза да се изисква от тези хора, считам че е правилно. Трябва да имат поне пет години или десет години опит в сферата на изборите. Това частично прилича на това, което Дончо Пачиков казва длъжностна характеристика, като не можем да напишем точно длъжностна характеристика, но можем нещо по общо да се формулира. Бях намерила мястото в началото, къде да го сложим, но там се оказа, че това е само за петте члена. А този текст трябва да се отнася за всичките членове и на разширения състав. Може би трябва да напишем отделно изречение, което някъде го сложим.

Долу за разширения състав, където пише три седмици след провеждането им, мислех че трябва да е един месец, след това се замислих колкото е примерно на РИК срока след изборите. Може би да го уеднаквим с РИК. РИК е 45 дни и може да са 45 дни, за да съвпада с РИК. Това предлагам.

Този спор за 10 000 души за общински съветници, под и над 10 000 души, много не ми беше ясен, нито единия, нито другия какво има предвид. Това имам по тази точка.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Искам да изкажа едно мнение. Ако запазим този вариант за определяне на петчленния състав на националното изборно бюро, ако такъв беше термина, ние наново оставаме на позиция, тези членове да бъдат избирани или назначавани по партийна линия. Струва ми се, че вече се обединихме, че това нещо трябва да бъде ликвидирано, партийната линия, за да не опорочаваме дейността на един такъв орган.

Втори момент е, че ако останем на този вариант – един от Президента, един от омбудсмана, влизаме в хипотезата на домовата книга на Президента за временните правителства, което смятам, че също не е удачно. Моето предложение изглежда по следния начин. Говоря условно. Ако приемем, че в състава на комисията трябва да има един юрист, един социолог, един антрополог, един айти специалист и един еди-какъв си специалист, по тези примерно пет длъжности се обявява конкурс. Когато се обявява конкурс, обикновено преди това има длъжностна характеристика, която Надя Гологанова започна да я допълва, не се прави много лесно длъжностна характеристика, едва ли ние можем да я направим, освен ако ни възложат срещу солидно заплащане, може и да я направим, но не е наша работа.

След това се провеждат конкурси от независима комисия и се избират съответните хора. Абсолютно прост и популярен начин. Ако смятаме, че тези хора са слуги на народа, т.е. работници на народа, то би следвало да бъдат избирани по правилата, както всеки един, може би Цветелина Пенева е най-компетентна, както се избират работници в една обикновена фирма и назначаване по Кодекса на труда. Защото трябва да ви кажа, че имаше поредица от опити за завеждане на дела през прокуратура и т.н. срещу действията и бездействията на ЦИК в различни момент от изборния процес, за кой ли път ще спомена шпулите, хартията, прозрачната хартия, удостоверяването, всичко е абсолютна дантела и т.н. и се оказва, че на тези хора не могат да бъдат наложени административни или наказателни въздействия за тяхното действие или бездействие в нарушение на националната

сигурност на България. Единствено Народното събрание може да въздейства върху тях, както каза един неуважаван от нас министър-председател, това е. По този начин ние получаваме една Комисия.

Този модел с пет позиции и допълване, когато е необходимо по време на избори допълнителни хора, финландският модел е точно такъв. Тези допълнителни хора във Финландия се набират по някакви коефициенти, по един, по двама от техните окръжни съдилища примерно. Те влизат в състава на комисията и си извършват своята работа и когато я завършат след две, три седмици, колкото е необходимо, се разпускат и се връщат обратно на работните си места, а постоянно действащите хора остават да работят. Каква страна сме, колко много сме богати да похарчим много пари за един хора, които най-накрая си вършат работата не както трябва и се чувстват велики и не могат да бъдат наказвани от народа. Това нещо няма никаква логика. Точно това е момента на оптимизация или привеждане в съответствие с реалността на съответния орган, както и да се нарича той.

Аз съм против тези квоти от разните институции, защото те също са назначени по партийен принцип. Против съм защото прилича на домовата книга на Президента при назначаване на временните правителства и не съответства на реалността. Защо не съответства? Не могат да си вършат работата. И параваните не слагат, видеонаблюдението не е наред, машините не са наред, хартията не е наред. Кое е наред, някой може ли да ми каже? Единствено 13-тата заплата. Това е. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Имате ли конкретни предложения как да изменим текста за начина на съставяне или да ги оставим „отворени“, за да прецени евентуално законодателя, защото така или иначе на всички е ясно, че нищо няма да се случи с тази тема. И да вървим в общия пожелателен дух и тон, предлагаме нов начин на съставяне на комисията. Тя да включва петима члена, които да бъдат назначавани на непартийен принцип, излъчвани от експертната, академична, професионална общност. Или пък да намалим по някакъв начин текстовете включени в тази част за Централната избирателна комисия, за да може да имаме общоприета препоръка и по някакъв начин приемлива за всички нас част за Централната избирателна комисия, включена в текста.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Ако ми гласувате доверие, поемам ангажимента да опиша това, което се опитам да разкажа и съм го казвал няколко пъти досега и да го изпратя по имейл, както се разбрахме за тази част от заглавието, ако приемете.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Очевидно ние няма да имаме съгласие по тази точка днес, което означава, че няма да гласуваме становището сега.

ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: По-рано вече обсъдихме, че срока за становища е удължен. Четох, че са гласували в Народното събрание максималния срок от 28 дни, както е по закон, за разглеждане между първо и второ четене, както казва Правилника на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Срокът за приемане на становища става 14 февруари, според страницата на Правна комисия. От тази гледна точка ви предлагам Стоил Цицелков и Дончо Пачиков да дадат знак как биха искали да бъде

оформена подобна точка за Централната изборителна комисия. На следващо заседание или работна група преди това, да можем да се обединим по нея и конкретни текстове, които са предложени, така че да може да гласуваме заедно тези вече конкретни предложения. И да вървим към следващата точка свързана със състава на секционните изборителни комисии.

СТЕФАН МАНОВ: Искам да кажа следното предложение, което да бъде за всички останали точки. Очевидно днес нямаме готовност в ход да се правят редакции. Доста сурово е това, което се казва. Аз почти нямах време да погледна ремарките, които са формулирани, но останах с впечатление, че те са ремарки на преподавател върху работа на студенти. Тук това не е ясно, дайте цифри, дайте числа. Това е рецензия, това не е съвместна работа. Визирам документа, който Стоил Цицелков е изпратил. Няма един ред написан като конкретно предложение. Аз предлагам в режим не коментари, рецензия на преподавател на студенти, а в режим на съвместна работа, да се вкарат алтернативни текстове или задрасквания или добавки. Алтернативното може да е това да отпадне и когато имаме такъв документ да минем през него на редовно заседание с гласуване. До тогава е безсмислено да повтаряме общи неща, защото тук сме на стадий не принципа дискуссия за бъдеще, а по конкретни текстове.

Резюмирам си предложението. Да прекратим дебата по точка първа и всеки, който има бележки от конкретен характер, изречение еди-кое си да бъде заменено или параграф еди-кой си да отпадне или точка еди-коя си да бъде редактирана по следния начин, да ги формулира в едноседмичен срок и тогава да ги минем на ход изречение по изречение, редакция по редакция, както е на второ четене, за да не си губим взаимно времето.

Когато се дефинират критерии в един закон, те трябва да бъдат обективни и фактически. Какво значи да има опит в изборната сфера? Всеки има опит в изборната сфера като гласоподавател. Да се каже нещо. Защото едно е да кажеш да има висше образование по право, да има пет години трудов стаж, но друго е да има опит в изборната сфера.

Само искам да обърна внимание, че в Изборния кодекс има предвидени изисквания към членовете на ЦИК, сред които е и да притежава добра професионална репутация и се ползва с обществен авторитет и доверие. Тези елементи, които са субективни се преценяват от назначаващия ги и от предлагащия ги, в хипотезата на предлагане или в хипотезата на назначаване. Не влизам в детайли, а илюстрирам какво имам предвид под конкретика. Моето предложение е, да прекратим изказванията по точка първа и всеки който има конкретни текстове, да си ги напише и да ги разглеждаме допълнително.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз съм съгласен с предложението на Стефан Манов и да отиваме напред.

Имам едно допълнително условие. Всеки който реши да помисли и да изпрати за съгласуване по първа точка. Тези които не са изпратили, нямат право на възражение след това, ако не са изпратили въобще.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Има ли други коментари? Няма.

Предлагам ви да прекратим дискусията по точка първа. Да определим срок за изпращане на конкретни текстове до 29 февруари.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Срок до 28 февруари, за да има време да го обмислим и ако се събираме в четвъртък да сме готови.

ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Другата седмица ще пътувам и няма да мога да участвам в заседанието и ще имам труден достъп до интернет. Мога само писмени бележки да изпратя.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: И аз няма да мога да участвам другата седмица. Действително моите коментари са към текста, който чета и идеята им е да създадат дискусия и затова са така отворени въпроси. Аз не съм ги написал към конкретен човек. Знам, че това е наш общ текст. Дори в някои текстове разпознавам мои. Така че коментарите са в идеята, нека да го напълним със субстанция, ако искаме да го ползваме. Според мен липсват цели параграфи, глави липсват. Ще напиша няколко конкретни коментара. Призовавам и вие да го направите. Така сме работили години. Тук 30 минути обсъждахме първата дума на документа. Съгласен съм.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Приемам предложението. Предлагам да преминем към втора точка.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Предлагам ви да гласуваме отлагане на точка първа от днес, да се изпращат предложения в писмен вид до 28 януари вторник, които да бъдат гласувани на следващото заседание например на 3 февруари, понеделник.

Който е за, моля да гласува.

Приема се с единодушие.

Продължаваме към **точка втора** – р а з н и.

Аз искам да ви кажа, че има писмо от Централната изборителна комисия по отношение на Съюза на младите юристи, от които се изисква да изпратят до Комисията имената на техен представител, за да може той легитимно да се включва в нашите заседания и да бъде публикувано неговото име и Съюза на юристите на подстраницата на Обществения съвет към Централната изборителна комисия.

Почти всички протоколи са качени от наши заседания, може би без последния от декември. В допълнение са заличени от състава организацията, представлявана от Велко Милоев и Фондация „Младежка толерантност“. Според господин Томов са качени някои от документите, които сме изпращали като становище и позиции и материали, но друга трябва да премине през одобрението на работна група на Централната изборителна комисия, за да бъдат публикувани. Същото важи и за предложението от нас промени в Правилата на Обществения съвет, като сме ги изпратили още през лятото. Така че всички тези теми продължават да са в процес.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Благодаря, че се спомена тази тема. Искам да изкажем групова благодарност на Централната изборителна комисия за бързата реакция по документацията на Обществения съвет и нейното внасяне на страницата на

Обществения съвет от сайта на Централната избирателна комисия. От друга страна предлагам да допълним нашето предложение за актуализация или оптимизация на Правилата за работа на Обществения съвет, като изключим необходимостта при приемането на нова организация, тя да бъде утвърждавана от Централната избирателна комисия, тъй като изпадаме в хипотеза, че обектът, който е наблюдаван, сам определя субектите, които ще го наблюдават, което е правен абсурд от всякъде.

ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Искам само да вметна, че преди малко направих справка на сайта на Централната избирателна комисия в подстраница Обществен съвет, аз не намирам нито един документ, който да е качен, след като ръководството беше сменено и Ива Лазарова е избрана за председател. Ако господин Цветозар Томов си мисли, че нещо е качено, може би някой му е казал, че ще трябва да бъде качено, но до момента няма нито един документ, с изключение на протоколите от проведени заседания, който да фигурира на страницата на нашето място на Централната избирателна комисия. Няма промяна в това отношение.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: В тази връзка изказах благодарност.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Не само, че нищо не е качено, но има документи, които липсват. Те са оставили знака дигитална среда. Документи, които бяха там ги няма. Ще продължим да си комуникираме с имейла, тъй като следващите две седмици нямам друга възможност. Харесва ми идеята, която предложихте, тъй като това е много трудоемко да минем през целия текст всичките. Нека всеки, който има аргументиране и да пишем и всеки да коментира отдолу. Дори предлагам, ако не е технологично сложно, да направим един споделен документ. Това ще ни спести много време. Според мен тези предложения, които сега са внесени, те ще претърпят много тежки редакции. Те не бързат, затова си дадох максимално време. Не мисля, че тези предложения така написани са това, което реално ще се гласува в залата в Народното събрание. Нека ние да се вгледаме какво не искаме да предложим, отколкото така реакционно да коментираме. Това го казвам принципно.

ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Колеги, аз ви предлагам в един много съгъстен времеви интервал да напишем това, което искаме да променим в предложението за становище и да използваме другата седмица да можем да бъдем продуктивни. Това което мисля, че трябва да се коригира ще го напиша, въпреки че лично на мен с някои малки изключения документа мисля, че се беше получил добре. Явно вашето становище е, че той е в доста по-суров вид. Искам да ви призова другата седмица да поработим активно, за да може да има документ, който наистина си заслужава да носи името становище на Обществения съвет. Да бъдем продуктивни, това ми е молбата и призива. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Благодаря. Напълно се придържам към този призив. Ако искате да включим нещо друго в точка разни, имате думата.

СТЕФАН МАНОВ: За информация на всички, ръководството приключи с редакцията на предложение за отчет, доклад на дейността на Обществения съвет през изминалата година и ще бъде изпратено на всички за коментари, преди приемането му на следващото заседание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Аз да допълня Стефан Манов по темата. Понеже е отчет за дейността, ако се сетите нещо, което е пропуснато от общата ни работа през годината и държите да е записано в отчета за дейността, смело го допълнете. Но понеже в предишни заседания беше искан отчет на ръководството и ръководството вече го е изготвило, не виждам смисъл да се саботираме с коментари и въпроси, които изобщо не са по темата. И ще се постарая следващия път да избегнем подобни действия. Ако следва да гласуваме този отчет за дейността, искам да посоча, че такъв не е задължителен за ръководството и такъв не е публикуван на страницата на Обществения съвет. От 2015 г. има един единствен такъв доклад. Все пак, за да спазим добрите нрави и очакванията на част от членовете в Съвета, които сега ги няма, подобен документ е създаден.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз искам да допълня няколко неща. Сигурно си спомняте преди колко години предлагам за моя лична сметка да си формираме уеб пространство и да си водим самостоятелна страница или подстраница, която да отчита и да показва дейността на Обществения съвет по принцип. Това не беше прието като съображение, че едва ли не искам да изнема по някакъв начин някаква водеща роля в Обществения съвет. Аз го казах в чисто информационен смисъл и сега виждате последствията, че тогава не можахме да се съгласим да приемем подобно нещо.

Ако се сещате, по времето, когато Стоил Цицелков беше председател на Обществения съвет, имаше слух, че ние само се събираме да прием кафета, дотолкова доколкото тогава много пъти го казвах, но хората не виждаха публикуването на протоколи от нашите заседания. Все едно не сме имали заседания. Може Стефан Манов да потвърди. Няма организация в света, която се самоуважава и иска да има доверие в нея, която няма отделен сайт, който контролира. Пагубно е в момента за Централната изборителна комисия, че тя не контролира пряко. Имахме случай когато публикуват нещо ново, а изчезва нещо старо. За това трябва големи усилия за да го направиш, за да публикуваш нещо и едновременно да изтриеш нещо също е интересно.

Призовавам ви отново да помислим по това нещо. Може да смятаме, че сме навършили пълнолетие вече 10 години, в организационен смисъл и може би е крайно време малко да сме по-мъдри. Ако имаме този сайт, този разговор въобще нямаше да го водим.

Искам да обърна вашето внимание, можем ли да направим актуализация на предложението за оптимизация на Правилата на Обществения съвет, като изключим момента за одобряване на нови членове от Централната изборителна комисия.

Вижте какво показва практиката. Тук е Цветелина Пенева, тя беше шест месеца в „изгнание“ докато очакваше тяхната организация да стане редовен член, същата е историята с младите юристи. Това не е персонално отношение към

Цветелина Пенева, това е маниер на работа на тази организация, за която говорим и се опитваме да направим по-добър състав, генезис в нейната дейност.

От друга страна вземам повод от Правилата за работа на Обществения съвет към ВАС. При тях новата организация се приема от техния Обществен съвет и става пълноправен член на Обществения съвет. Няма момента на одобряване от органа към който са създадени и с цел подпомагане на съответния орган. Това няма да бъде прецедент в националната и световната практика, ако направим такава промяна. Още повече, че този документ, който сме дали много отдавна, през лятото и не е разгледан и ние за това време сме го актуализирали. Тези два момента собствен сайт или който ние да си контролираме.

Аз бих могъл да осигуря мястото, да осигуря технологията и който иска да помага да го пълним с тези материали. Мога да направя така, който е председател и отговаря за текстовете, за материалите самостоятелно да ги аотира и от там нататък нещо, ако трябва да се помогне за изчистване на някои дребни детайли, примерно аз ще се намеся. Тук не е въпроса контрола да е мой. Защото, ако контрола е сто процента мой, това означава, че аз трябва само с това да се занимавам. Аз имам и лични неща, които трябва да правя. Тези два момента – собствен сайт и изменение на Правилата. Щом приемам член, той си става редовен член. Единственото задължение засега на Централната изборителна комисия остава да го впише в списъчни състав на страницата на Обществения съвет към сайта на Централната изборителна комисия. Благодаря.

ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Благодаря на Дончо Пачиков за това, което каза. Аз в тази връзка също искам да направя един коментар. Ние днес свикахме заседание на Обществения съвет, на което трябваше да обсъждаме нашето становище на Съвета и предложения за оптимизация или за промени в изборното законодателство. Днес сутринта ми писа една журналистка от Българска национална телевизия във връзка с имейл, който е получила от Сдружение „Памет“. И конкретно ме питаше за текстове, за промените, които ние предлагаме. Стана ми много неприятно, защото ние в Обществения съвет още нямаме единно становище и документ. Нямахме как да ѝ обяснявам какво искаме ние да коментираме. В Съвета имаме полярни позиции и още не можем да излезем с консенсус по отношение на промените, които ние предлагаме. Мисля, че не е редно да пишем имейли до журналисти, преди да имаме изкристализирала позиция и преди да имаме единно мнение по някои от въпросите. Разбира се всяка от нашите организации може да пише и свои индивидуални становища, които да ги предлага от собствено име. Не трябва да намесва Съвета в това. Именно в тази връзка бих помолила, да не коментираме от името на Съвета преди да има единна позиция. Специално по отношение на промените трябва да излезем със становище.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Давам два примера. В Народното събрание като започнат да дискутират в комисия първо, четене, второ четене и т.н., определени закони, те веднага ли са в съгласие. Не гледаме ли цирковете, които стават там. От какво ни е срам да се покажем пред обществото?

Вторият пример е Централната избирателна комисия към която е създаден Обществения съвет, при тях е същото нещо. Когато се дискутират неща, някои дребни неща, там да отпусне някакви пари, там да решат нещо дребно. Ние решаваме много сериозен въпрос. Ние не можем да решаваме този въпрос извън обществото. Не можем да го решаваме извън медиите. Не може да го решаваме извън организацията, каквато имаме в нашето общество, за мое лично най-голямо съжаление, но такава е конструкцията на обществото.

Знаете какво е записано по този въпрос в Правилата на работа на Обществения съвет и аз многократно съм казвал и предлагал да публикувам тези неща в пресата, веднага след като сме готови с този материал, в който е вложен доста труд според мен. Вземам повод от твоите думи, че ти така харесваш този документ и аз го харесвам. Това е много трудно да се направи по такъв начин.

Вземам цялата политическа отговорност по тези публикации, които съм направил. Аз съм се подписал с името си, с електронния си подпис и съм написал, че това е инициатива на Сдружение „Памет“ и не съм написал, че това е инициатива на Обществения съвет. Написал съм, че ще бъде в обсъждане и съм поканил, който желае да вземе да участва. Тази журналистка да се е обърнала към изпращача. Тя се е обърща към теб и естествено те изненадва. Може да ѝ отговориш, това е извършено от Дончо Пачиков, ето му телефона, звъннете му и питайте каквото ви е необходимо. Нищо лично към теб, водим приятелски спор или колегиален. Благодаря, че обърнахте внимание, че все пак нещо е правено от наша страна. Имайте предвид, че този процес трябва да продължи. Вече имаше кръгла маса в БТА. Щеше да има работни групи. Направиха се някои предложения. Аз познавам хората, които са в този състав. Това е опит на PR или някои организации, които на времето бяха в новото ляво, след това излязоха от новото ляво и сега се чудят къде да си намерят място.

ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Аз напълно те разбирам. Молбата ми беше преди да има становище на Обществения съвет, да не публикуваме документи или материали, които вътрешно обсъждаме тук в Съвета. Когато всяка организация, ако желае може да си публикува нейните лични документи, но не и общия документ, който е плод на колективен труд на няколко човека.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА:

Закривам заседанието.

/ Закрито в 17 часа и 20 минути /

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Ива Лазарова

Стенограф:

Силвия Михайлова